

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра ветеринарної репродуктології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету
Микола ЦВІЛХОВСЬКИЙ
_____ 2024 р.

“СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри акушерства,
гінекології та біотехнології
відтворення тварин
Протокол № 14 від “4” червня 2024 р.
Завідувач кафедри
_____ Олександр ВАЛЬЧУК

”РОЗГЛЯНУТО”

Гарант ОП «Ветеринарна медицина»
Гарант ОП
_____ Наталія Грушанська

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ВЕТЕРИНАРНІ ПРЕВЕНТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НЕЗАРАЗНИХ
ХВОРОБ ВРХ»**

Галузь знань **21** Ветеринарна медицина
спеціальність **211** – «Ветеринарна медицина»
освітня програма «Ветеринарна медицина»
Факультет ветеринарної медицини

Розробники:

Розробники: д.вет.н, доцент В. Ковпак, доценти, к. вет.н. О. Вальчук, С. Деркач, Ю.
Жук, старший викладач, к.вет.н., Ю. Масалович

Київ – 2024 р.

Опис навчальної дисципліни

«Ветеринарні превентивні технології незаразних хвороб ВРХ»

(назва)

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Освітній ступінь	<i>Магістр</i>	
Спеціальність	<i>211 – «Ветеринарна медицина»</i>	
Освітня програма	<i>«Ветеринарна медицина»</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	<i>вибіркова</i>	
Загальна кількість годин	<i>120</i>	
Кількість кредитів ECTS	<i>4</i>	
Кількість змістових модулів	<i>2</i>	
Курсовий проект (робота) (за наявності)		
Форма контролю	<i>екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання 6 років	денна форма навчання 5 років
<i>Рік підготовки (курс)</i>	<i>6</i>	<i>5</i>
<i>Семестр</i>	<i>12</i>	<i>9</i>
<i>Лекційні заняття</i>	<i>30 год.</i>	<i>30 год.</i>
<i>Практичні, семінарські заняття</i>	<i>30 год.</i>	<i>30 год.</i>
<i>Лабораторні заняття</i>	<i>год.</i>	<i>год.</i>
<i>Самостійна робота</i>	<i>60 год.</i>	<i>60 год.</i>
<i>Індивідуальні завдання</i>	<i>год.</i>	<i>год.</i>
<i>Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання</i>	<i>2 год.</i>	<i>2 год.</i>

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Метою вивчення курсу дисципліни «Ветеринарні превентивні технології незаразних хвороб ВРХ» для освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» є поглиблення спеціальних умінь та знань інноваційного характеру щодо діагностики, лікування та профілактики акушерських хвороб і біотехнології відтворення ВРХ; певного досвіду їх застосування та продукування нових знань, загально біологічних закономірностей розвитку основних патологічних процесів в організмі, для

застосування їх з метою вирішення проблемних професійних завдань в системі спеціальних знань та умінь в науковій, освітянській та практичній (клінічній) сферах ветеринарної медицини.

Завдання:

- поглибити теоретичну підготовку з питань штучного осіменіння і біотехнології відтворення ВРХ в цілому;
- оволодіти методами діагностики, лікування і профілактики акушерсько-гінекологічних хвороб ВРХ, захворювань молочної залози, новонароджених і статевих органів самців;
- навчитись ставити наукові експерименти і проводити їх статистичні обрахунки.

Набуття компетентностей:

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування наступних компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі ветеринарної медицини, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальні компетентності (ЗК):

- **ЗК 9.** Використовувати основні закони природничо-наукових дисциплін в професійної діяльності.
- **ЗК 10.** Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- **ЗК 11.** Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

- **ФК 4.** Здатність проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану тварин чи встановлення діагнозу.
- **ФК 5.** Здатність застосовувати методи і методики патолого анатомічної діагностики хвороб тварин для встановлення остаточного діагнозу та причин їх загибелі.
- **ФК 8.** Здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування тварин різних класів і видів, хворих на незаразні, інфекційні та інвазійні хвороби.
- **ФК 9.** Здатність проводити акушерсько-гінекологічні та хірургічні заходи і операції

Програмні результати навчання (ПРН):

1. Знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини.
2. Використовувати інформацію із вітчизняних та іноземних джерел для розроблення діагностичних, лікувальних і підприємницьких стратегій.
3. Визначати суть фізико-хімічних і біологічних процесів, які відбуваються в організмі тварин у нормі та за патології.

4. Збирати анамнестичні дані під час реєстрації та обстеження тварин, приймати рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин.
5. Установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень.
6. Розробляти карантинні та оздоровчі заходи, методи терапії, профілактики, діагностики та лікування хвороб різної етіології.
7. Розробляти заходи, спрямовані на захист населення від хвороб, спільних для тварин і людей.
8. Пропонувати та використовувати доцільні інноваційні методи і підходи вирішення проблемних ситуацій професійного походження.
9. Знати правила зберігання різних фармацевтичних засобів та біопрепаратів, шляхів їх ентерального чи парентерального застосування, розуміти механізм їх дії, взаємодії та комплексної дії на організм тварин.
10. Знати правила та вимоги біобезпеки, біоетики та добробуту тварин.
11. Здійснювати облікову звітність під час фахової діяльності.
12. Володіти спеціалізованими програмними засобами для виконання професійних завдань.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

– повного терміну денної форми навчання;

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма 6 років							денна форма 5 років						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. Превентивні ветеринарні технології відтворення ВРХ.														
Тема 1. Молочне скотарство України. Сучасний стани та перспективи галузі.	1	8	2	2			4	8	2	2				4
Тема 2. Гормональна регуляція статевої функції. Запліднення.	2	8	2	2			4	8	2	2				4
Тема 3. Особливості перебігу статевого циклу ВРХ.	3	8	2	2			4	8	2	2				4
Тема 4. Підвищення ефективності	4	8	2	2			4	8	2	2				4

штучного осіменіння корів.													
Тема 5. Трансплантація ембріонів у ВРХ.	5	8	2	2			4	8	2	2			4
Разом за змістовим модулем 1	40		10	10			20	40	10	10			20
Змістовий модуль 2. Превентивні ветеринарні технології в акушерстві ВРХ.													
Тема 6. Фізіологія вагітності ВРХ.	6	8	2	2			4	8	2	2			4
Тема 7. Поширення, діагностика та розробка заходів з профілактики абортів.	7	8	2	2			4	8	2	2			4
Тема 8. Сухостійний період у ВРХ. Технології запуску.	8	8	2	2			4	8	2	2			4
Тема 9. Роди та післяродовий період у корів. Причини патологічних родів. Профілактичні заходи.	9	8	2	2			4	8	2	2			4
Тема 10. Діагностика і профілактика акушерських хвороб, що ускладнюють перебіг післяродового періоду.	10	8	2	2			4	8	2	2			4
Тема 11. Ветеринарна перинатологія. Технології вирощування ремонтного молодняка.	11	8	2	2			4	8	2	2			4
Тема 12. Діагностика і фізіологічні основи профілактики маститу. Економічні втрати.	12	8	2	2			4	8	2	2			4

Разом за змістовим модулем 2	56	14	14			28	56	14	14			28
Змістовий модуль 3. Превентивні ветеринарні технології за гінекологічної патології у ВРХ.												
Тема 13. Неплідність у жуйних та стерильність телиць. Економічні втрати.	13	8	2	2			4	8	2	2		4
Тема 14. Симптоматична неплодність у жуйних. Інфекційні та інвазійні чинники.	14	8	2	2			4	8	2	2		4
Тема 15. Акушерська та гінекологічна диспансеризація.: етапи та методи.	15	8	2	2			4	8	2	2		4
Разом за змістовим модулем 3	24	6	6			12	24	6	6			12
Усього годин	120	30	30			60	120	30	30			60

3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Скотарство перспектива тваринництва.	2
2.	Організація і аналіз методів стимуляції і синхронізації статевого циклу корів.	
3.	Сучасні системи контролю статевого циклу у корів та телиць.	2
4.	Особливості штучного осіменіння корів та телиць.	2
5.	Критерії відтворної здатності корів та телиць.	2
6.	Діагностика вагітності ВРХ.	
7.	Діагностика і профілактика ембріональної смертності та абортів у корів.	2
8.	Фетоплацентарний комплекс та гестози у корів.	2
9.	Організація і аналіз підготовки і перебігу сухостійного періоду у жуйних.	2
10.	Критерії оцінки перебігу родів та післяродового періоду.	2
11.	Патологія родів у корів.	
12.	Етіологія, патогенез, діагностика, лікування і профілактика післяродових ускладнень у корів.	2
13.	Неонатальний період, хвороби новонароджених. Вирощування ремонтного молодняка на комплексах.	2
14.	Етіологія, діагностика, лікування та профілактика маститу в корів.	2
15.	Діагностика, лікування та профілактика функціональних розладів яєчників у корів.	2

16.	Діагностика та основні принципи лікування корів за гінекологічної патології, заходи профілактики неплідності.	2
17.	Організація і проведення акушерської диспансеризації	2

4. Теми самостійних занять.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Біотехнологічні методи у відтворені	10
2	Родильні відділення на фермі	10
3	Технологічні рішення в утриманні ВРХ	10
4	Кормовиробництво та заготівля кормів	10
5	Автоматизовані системи годівлі	10
6	Технології вирощування ремонтного молодняку	10
7	Облік та документообіг на фермі	10
8	Протиепізоотичні заходи у скотарстві	10
9	Сучасні препарати та їх застосування для профілактики і лікування патології ВРХ	10
	Всього	90

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- залік;
- модульні тести;
- реферати;
- захист лабораторних та практичних робіт.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань).

7. Методи оцінювання.

- залік;

- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- реферати, есе;
- презентації та виступи на наукових заходах.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти.

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 27.12.2019 р. № 1371)

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

- Електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2975>)
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної форми здобуття вищої освіти;
- програма навчальної практики навчальної дисципліни.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Біотехнологічні методи у ветеринарній репродуктології: навчальний посібник / Ковпак В.В., Вальчук О.А., Деркач С.С. [та ін.]. Київ, НУБіП України, 2020. 102 с.

2. Яблонський В.А., Хомин С.П., Калиновський Г.М., Харута Г.Г., Харенко М.І., Завірюха В.І., Любецький В.Й. Акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин з основами андрології // Вінниця, Нова Книга, 2011. – 589 с.
3. Лабораторна і функціональна діагностика у ветеринарному акушерстві, гінекології та андрології: навчальний посібник / Любецький В.Й., Жук Ю.В., Вальчук О.А. [та ін.]. Київ, НУБіП України, 2020. 258 с.
4. Яблонський В.А. Біотехнологія відтворення тварин – К., Арістей, 2004. – 293 с.
5. Яблонський В.А., Любецький В.Й., Бородиня В.І. Патологія молочної залози (лекції для слухачів потоку магістратури з дисципліни «Акушерство, гінекологія та біотехнологія розмноження тварин з основами андрології»). – К., 2004. – 45 с.
6. Гришко Д.С. Лекції з ветеринарного акушерства. – Х.: Прапор, 2003. – 400 с.
7. Яблонський В.А. Практичне акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин з основами андрології. – К., «Мета», 2002. – 319 с.
8. Фізіологія та патологія молочної залози у тварин: Навчальний посібник / за заг. ред. А.В. Березовського, М.І. Харенка та В.Й. Любецького. К.: ДІА, 2018. 476 с.
9. Фізіологія та патологія розмноження дрібних тварин: навчальний посібник / Березовського А.В. та Харенка М.І., Хомин С.П. [та ін.]. В-во Полісся, 2017. 392 с.
10. Любецький В.Й., Жук Ю.В, Михайлюк М.М. Вплив вітамінно-мінеральної добавки “Баланс” на прояв передвісників родів та перебіг підготовчої стадії родів у корів голштинської породи // Вісн. Сумського НАУ. – Вип. 8 (19). - 2007. – С. 81-85.
11. Любецький В.Й., Жук Ю.В, Михайлюк М.М. Патологічні роди у тварин (діагностика та надання допомоги). - К. ПП “Графіка”. – 2007. – 48 с.
12. Яблонський В.А, Любецький В.Й., Березовський А.В., Якубчак О.М., Бородиня В.І., Вальчук О.А., Михайлюк М.М. Методичні рекомендації щодо діагностики, лікування та запобігання маститу в тварин. – К.: ”Ветінформ”. – 2007. – 32 с.
13. Любецький В.Й., Жук Ю.В., Михайлюк М.М. Вплив загально- та імуностимулюючих препаратів на відтворну функцію високопродуктивних корів // Науковий вісник Причорномор’я (збірник наукових праць). – В.42, Ч.1. – 2008. – С. 154-160.
14. Мікроелементози сільськогосподарських тварин / М.О. Судаков, В.І. Береза, І.Г. Погурський та ін.; За ред. М.О. Судакова. – К.: Урожай, 1991. – 144 с.
15. Рання діагностика, терапія та профілактика патології обміну речовин у великої рогатої худоби.: Методичні рекомендації / В.Ю. Чумаченко, М.О. Судаков, В.Я. Колесник та ін. – К.: 1999. – 18 с.
16. Стреси сільськогосподарських тварин і птиці / В.М. Головач, В.В. Снітинський, Г.В. Аксіонова та ін. – К.: Урожай, 1992. – 256 с.
17. <http://rada.gov.ua/>
18. <http://www.consumer.gov.ua/>
19. <http://www.oie.int/>
20. <http://www.nbu.gov.ua>
21. library.nubip.edu.ua
22. www.dnsgb.com.ua
23. <http://www.fao.org>

